

НОВИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ ТА ЙОГО ФІЗИОНОМІЯ.

(Стаття з Європи для "Укр. Роб. Вістей".)

В Гамбургу відбувся недавно об'єднаний конгрес двох інтернаціоналів: Другого (лондонського) і Два з Половиною (віденського). Віденський Інтернаціонал, що був духовним дитям Другого, вернув вкінці мов блудний син на лоно свого батька. Правда, об'єднання це не відбулося без тертя та бур, бо вже на ліквідаційному конгресі віденського Інтернаціоналу, який попередив об'єднувальний, виказалося, що не всі погоджуються зі злиттям обох Інтернаціоналів. Були це російські ліві есери, польські та німецькі незалежники (Ледебурці), які виступили проти Адлерової пропозиції злиття. Іх одначе не допущено навіть до слова. Німецькі есери Чехословацьких підняли знову кампанію проти прийняття чеських есдеків до нового Інтернаціоналу, обвинуючи їх в націоналізмі та реакційності, та витягаючи цілі реєстри гріхів, яких останні допустилися у своїй політиці. Оце все спрочинило невелику більшу на нарадах нового Інтернаціоналу, супроти яких конгрес був безрадий. Видно це зі слів Адлера, коли він займаючись конфліктом між есдеківськими партіями Ч.С.Р., говорив між іншим так: "Зізнаюся як так зморий ріжками підганяючи, що тих проблем не зможемо тепер рішити". Тому пропонує відати що справу комісії, а його пропозицію прийняти обох есдеківських партій в Інтернаціонал прийнято без дебати.

От так без довгих дебат заложено і Інтернаціонал націоналів, куди допущено до дві а то й більше паралельних соціал-патріотичних організацій одної і тої країни, лишивши їх і на далі самостійними. І так засідали тут Шайдеман побіч Ледебур, чехословацькі центристи (незалежники і група Вербенського) побіч чеських, німецьких і мадярських есдеків. Вже по своїм складі отже є він дуже пестрий а через це і не можна ворожити йому довгого життя та світлої будучности. А коли додати до цього ще й те, що в складку по бачках одичави він і їх хоробливий нахил до реформізму з його поглядами на оборону батьківщини та участь в коаліції, можемо з певністю твердити, що він при першій рапторній капітальній розетіться як розлетівся Другий Інтернаціонал 1914 року.

Конгрес цей відбувся в дуже поважному моменті, а саме в часі, коли капіталізм, змобілізувавши погромницькі організації фашистів, підняв загальну офензиву проти робітничої класи та коли над Європою нависла нова воєнна хуртовина. Рурський, турецько-грецький та російсько-англійський конфлікти, можуть кождою хвилиною стати причиною того, що Європу переріжуть впоперек від Гансака до Солуну — два ряди дротиних засіків та чорних гарматних лап, та що вся Європа завертеться одразу в шаленому воєнному танці.

Судячи по голосам деяких есдеківських часописів, як "Arbeiterzeitung", які, оцінивши небезпеку фашизму та вийшовши висловлюючи побажання, що новотворений в Гамбургу Інтернаціонал "повинен і мусить стати дійсним генеральним штабом боевої армії міжнародного пролетаріату", та що з Гамбурга повинен залучати могутню на цілий світ праці клич: "До бою! Пролетарі всіх країн, єднайтеся!" — далі — по мові секретаря Амстердамського Інтернаціоналу Фіме на в Празі, в якій він освідомивши собі небезпеку реакції та нової війни, заявляє, що одиноким ратунком в цій небезпеці можуть бути тільки Радянські Республіки, які є "хрестовим стовпом всего робітничого руху", та єдиний робітничий фронт а вкінці і по двом точкам програми Гамбурзького конгресу ("Небезпека світові реакції" та "Акція робітництва проти імперіалізму") — по тім всім судячи, можна було подумати, що вожди ре-

формістичного табору оцінили як саід грозу моменту та що зважались може і на якийсь радикальний крок.

Правда, в музику тих радикальних, революційних, хоч і дешевських слів вривались такі дісонанси — побажання, що на гамбурзькому конгресі "вжиття участі в коаліції з буржуазними партіями перестане бути питанням засадничої ваги, а тимсамим розколювачем в робітничому русі", а далі, що "цей зізд розвіє вкінці надії, буцім би то було можна побудувати міст між большевизмом, а демократичним соціалізмом". Дісонанси ті вривались зі скрипки чеської есдеків "Права Ліва", а тому не робили може такого печально-го вражіння, тим більше, що прийняті в члені нового Інтернаціоналу було довгий час під знаком запитання.

Коміттери оцінивши вагу моменту і уважаючи момент гамбурзького конгресу за найдогіднійший до цього, щоби ще раз запропонувати реформістам утворення Єдиного Робітничого Фронту, не приглядався безлічно гамбурзькому конгресові. Оснований на франкфуртській конференції Комітет Акції проти війни та фашизму вислав до Гамбурга делегацію, котра-б віввала конгрес до спільного рішучого бою проти грозачої небезпеки фашизму і війни. В засланні конгресові листи пропонують йому утворення спільного комітету акції проти небезпеки нової війни, інтервенції проти Радянських Республік, рурської авантюри і фашизму, проголошення всевітнього протестного "одноденного страйку і утворення Єдиного Робітничого Фронту. Одначе конгрес, хоч і був свідомий поважності світової ситуації та небезпеки війни, а на вістку про те, що Англія вислала Росії ультиматум, здобув навіть на словий протест проти того ультимата, — не досішав з відповідю на заслане Комітетом письмо. На цю нерішучість конгресу не вплинули навіть робітничі делегації, які протягом 22 і 23. мая вислали робітництво прямо з фабрик Кілю, Поруря і самого Гамбурга з запитаннями, що думає конгрес почати супроти грозачої небезпеки війни та яке його становище щодо єдиного робітничого фронту. Делегації тих не допущено навіть перед форум конгресу, де могли би вони висловити свої домагання. Під вражінням цього поведіння конгресу прийшло навіть до великої демонстрації робітництва в Гамбургу. Шойно ультимативне письмо Комітету змусило його вкінці до рішучої відповіді і до вказання своєїго правдивого обличчя. Дня 23. мая пропозицію Комітету було відкинено, мотивуючи це перетяганням конгресу масою інших питань та принциповими ріжницями між комуністами а есдеками, які після слів Адлера (який виготовив цю відповідь) заключаються в тому, що комуністи відкидають демократичний принцип внутрі пролетаріату а заступають погляд, що рішачим чинником є не більшість пролетаріату а меншість, "мала кліка", котра має виконувати диктатуру над пролетаріатом.

Що між комуністами, які послідують революціонерами, а есдеками які реформістами існують принципові ріжниця це правда, але з поглядами, які підсуває ім Адлер, не мають вони нічого спільного. Як реальні політики заступають вони погляд, що передумовою революції і необхідної до її переведення диктатури пролетаріату є добути більшість робітничої класи для того завдання. Докиж той передумови немає, себто — доки більшість робітництва не рішена до здобуття влади, доти є конечними частини бої за найпекучіший економічний та політичний потреби робітничої класи. А в той момент якраз не розходиться о диктатуру пролетаріату, на потребу якої комуністи і есде-

ки ріжно задивляються, а розходиться о життєві інтереси робітничої класи, о буття чи небуття робітничого руху, о ратівання перед загладою, яку готує йому реакція та о те, щоб капіталізм не послав його знова на ятки за свої інтереси. На тім то точці можуть застатись погодитись найскрайніші комуністи з найскрайнішими, але дійсними правими соціалістами, коли вони являються дійсно заступниками робітничих організацій і коли їм дорогий інтерес робітничої класи. Тому по становищу, яке займають під той тяжкий мо-

мент в питанні єдиного робітничого фронту та акції проти небезпеки війни та фашизму поодинокі партії, можна найкраще пізнати хто властиво являється правдивим заступником робітничої класи, кому дорогий її інтерес. Становищем, яке займає новий Інтернаціонал супроти єдиного робітничого фронту дав він собі зараз при своїх нарадах найкращу характеристику і робітництво повинно собі добре згадати цей поступок, його передумати та витягнути відповідні консеквенції.

A. Ревізюм.

НІМЕЦЬКА КОНТРЕВОЛЮЦІЯ.

Німецька буржуазія вважає, що настав час відновити шляхом насильства її необмежене господарство — політичне панування над робітничою класою. Вже кілька місяців активні елементи буржуазії провадять горячкову підготовку до нього. Контрреволюційні організації відроджуються під ріжкими назвами. Вони об'єднуються в мілітаристичні одиниці, в яких відбувається військова муштра. Провідниками їх є майже виключно бувші офіцери і генерали, які мають також досвід в горожанській війні. Іх центром є Баварія. Офіцери в райхсвері і поліції мало чим відрізняються від своїх колег в контрреволюційних формаціях. Фінансуються контрреволюційні організації банківською і промисловими колами. Програма цієї спільки, що нустилася в праюбу під "національним" планом, така: повалення теперішнього уряду і встановлення національної диктатури для задоволення в першу чергу внутрішнього воробга. Окупація Рурщини була водеою на млин цього націоналістичного руху. Рурський конфлікт рано чи пізніше злізкувано шляхом порозуміння між німецькою й французькою тяжкими індустріями. Є богато симптомів, що на це вказують. Таке порозуміння можливе лише на кошт німецького робітництва. Це означає: виконавчі органи німецького капіталу — державний уряд і краєві уряди важко заходять проти пролетаріату з метою збільшення робочого дня, зменшення платні, збільшення податків і т. д. Щоб навязати робітництву такий тягар, що загрожує істотванню робітництва, державні засоби теперішніх державних органів не вистачить. Тому буржуазія організує фашизм, тому вона щодня розпалює націоналістичні пристрасті. Буржуазія планує покінчити одним ударом. Розізнати фабрично-заводські комітети, розторопити комуністичну організацію, покінчити навіть з соціал-демократичним впливом в парламенті і в уряді — ось мета буржуазії. Німецька контрреволюційна написала на своїх прапорах: безоглядне "викорнення марксизму". І тоді вони не будуть робити ніякої ріжниці між комуністами й соціал-демократами.

Німецька контрреволюція свідомо, що пролетаріат розбити не так вже легко. Тому вона шукає собі союзників. Не випадково, що в останні дні стало відомим, що "національній" організації в Мінхені й Франкфурті увійшли вже в контакт з Французами, щоб забезпечити собі їх допомогу в разі потреби. Дивного в цьому нічого нема. Буржуазія властиво зрада "вітчизни" і "нації", коли справа йде о те, щоб вратувати своє класове панування. Поведінка керуючих подітиків великої й дрібної буржуазії в Надренції і в Баварії підчас переходового моменту 1918 й 1919 року, коли доля німецької революції ще не визначилась, є типичною для цього.

Підготовка реакції мала в останні дні деякі конкретні наслідки. Провідним націоналістичного руху пошталювався деякій мірі об'єднати під єдиного керівництвом численні, часом конкуруючі поміж собою, легальні й нелегальні контрреволюційні групи, спільки й партії. Через це контрреволюція зміцнилась і небезпе-

ка для республіки й пролетаріату збільшилась. "Роте Фане" вдарила на гвалт. Факти, які подала "Роте Фане" про зв'язок і співробітництво нелегальних контрреволюційних організацій з райхвером і поліцією, викликали велику активність в лавах робітництва.

Робітництво, до соціал-демократичних мас включно, відчуло загрожуючу небезпеку і почало готуватись до контр-удару. Під натиском необхідності об'єднати всі пролетарські сили проти буржуазії було утворено робітничий уряд в Саксонії. Всюди в Німеччині робітництво приступило до організації робітничих загонів оборони. Німецька контрреволюція намагається випередити мобілізацію робітництва. В останні дні об'єдналися головні групи німецької контрреволюції, що досі виступали окремо, а саме організаційно об'єдналися "німецька народна партія свободи", на чолі якої стоїть Вуде, і нелегальні боеві організації Росбаха, з одного боку, і організації Гітлера і Людendorфа — з другого. Росбах зібра в Потсдамі офіцерів райхсверу з цілою Німеччини і уявлявся з ними про "неутралізність" райхсверу в разі озброєного виступу контрреволюційних загонів.

Від такого розвитку подій на душі в соціал-демократів стало кисло. Правда, соціал-демократи віднеслися до алярму "Роте Фане", як до чогось несерйозного. У Гітлера і Людendorфа "апетит на марксизм" і "лістопадових злочинців" всіх відтікнув досить виразний. Соціал-демократичні провідники на гаду про-це відчувують на своїй шні доскопання шурка.

Коротко: 23. марта пруський міністер внутрішніх справ Северінг ніби звязався навести контрреволюційний удар. Зрозуміла річ, він це робив не без порозуміння з президентом Ебертом. Державного канцлера Куна було відправлено до Баварії, де він дав "патріотичним спілкам" авіацію. Що відбувалося до того за кулісами, сьогодні ще ніхто не знає. Северінг обинуватив реакційні організації, особливо "німецьку народну партію свободи" в зраді проти республіки. Він відчитав документи, з яких виходило, що озброєні контрреволюційні організації підготувалися до насильного повалення теперішнього уряду. Він розкрив плян контрреволюції і заявив, що немислосердно здавати контрреволюцію. Після того він приступив до розпуску "німецької народної партії свободи" і почав арештувати керуючих членів цієї організації. Симптоматично, що при цьому Северінг зустрів міцний опір не лише з боку "всенімців", але також і опір "німецької народної партії" Стінеса. Орган цієї партії "Ді Цайт" остро налав на заходи пруського міністра внутрішніх справ і вимагав, щоб замість репресій проти "німецької народної партії свободи" було вжито рішучих репресій проти пролетарських загонів оборони і проти комуністів. Соціал-демократ Северінг не залишив очевидно, без уваги голосу партії Стінеса, що захищає фашистів і нелегальні контрреволюційні організації. Він заявив, що пролетарські загони оборони буде також розізнано. Таким чином, виступивши проти авангарду буржуазної контрреволюції, со-

ціал-демократ Северінг схилив одночасно голову перед німецькою буржуазією в цілому, рекомендуючи їй себе, як меч проти найактивнішої частини пролетаріату.

Робітництво Німеччини по справедливості розцінює цей крок верхів німецької соціал-демократії, як чергову зраду. Німецьке робітництво знає Северінга. Після повстання Капа він обіцяв, що робітництво буде дозволено організувати загони оборони проти контрреволюції. Він зламав своє слово. Після вбійства Ратенава він проголосив, що контрреволюційні нелегальні спільки і їх корні в державному апараті буде знищено і що-ж? Сьогодні німецька контрреволюція так зміцнилась, що загрожує навіть життю самого Северінга.

Коли-б соціал-демократичні провідники здійснили свою по-

грозу і розторопили робітничі загони оборони, то цим самим вони підрубали-б гіляку, на якій вони самі сидять. Пролетарські загони оборони є єдина сила, що стримує німецьку контрреволюцію. Можливий виступ Северінга проти робітничих загонів оборони зустріне не зазілий опір робітництва і навіть робітничих мас своєї-ж партії.

Від поведінки німецької робітничої класи залежить не лише гідне людське життя і свобода багатьох мільонів працюючих мас Німеччини, але в її руках лежить також доля німецької нації, її єдності і її незалежності.

Виступ німецької контрреволюції є сигналом до початку рішучого бою. Німецький пролетаріат піде по шляху, що йому вказала франкфуртська міжнародна робітнича конференція.

Ф. Далем.

ЛЕНІН ПРО КООПЕРАЦІЮ.

Не було в світі ніколи такого керівника держави, який бид так отверто й сміло як тов. Ленін говорив про жиби свого уряду, про кепські справи в своїй країні, про свої помилки й про те, як треба їх виправити.

Сьогодні повідомимо наших читачів про те, як хлюскає тов. Ленін політичне керівництво Радянської Республіки за ті помилки, що допустили ми, робітники й селяне, в своїх рядах що до кооперації.

Дружина Ленінова, т. Крупська, передала до газет статтю Володимирів Ліча, писану ще 1. січня цього року і як відправлену ще досі через його хоробу.

Там пише він: "Колі ми переконані до нової економічної політики, ми надто багато дали вільній торгівлі й промисловості — й переселили в тім, що мало думали про кооперацию".

Велику правду каже т. Ленін. Відкрили ми браму вільній торгівлі — й бачимо, як швидко росте й багатіє крामарство, спекулянтство. А тим часом наша споживча кооперация, оті ЕСТ-и або ЕЮ, ще й досі етакі, що й досі не мають сили боротися з приватною торгівлею.

Отже треба їх підтримати в цьому? Як? Про те знов каже т. Ленін:

"Треба поставити кооперацию так, щоб не тільки кооперация завжди мала певні пільги, але щоб ці пільги були матерікові (як от низький банківський процент), треба кредитувати кооперацию такими державними коштами, які-б хоч і не на багато, але все-ж таки перевищували ті кошти, що ми їх даємо державним підприємствам, навіть великій промисловості".

На цей шлях, як знаємо, вже стала Радянська влада й допомагає своїм кредитом кооперативним об'єднанням.

Але це не все, що треба для розвитку кооперации, для того, щоб усі трудящі об'єдналися в кооперативи і не тільки увійшли туди, але й працювали активно.

Сміється тов. Ленін з того "небогатого", що нам лишилося для цього зробити. Пише він:

"Власне кажучи, нам лишиться тільки одне зробити — зробити наше населення таким "цівілізованим" (саміперед — грамотним), щоб воно зрозуміло всю користь від участі всіх у кооперации й налагодило свою участь. "Тільки" оце. Ніякої іншої премудрости тепер не треба, щоб перейти нам до соціалізму. Але для того, щоб зробити це "тільки", потрібний цілий переворот, ціла доба культурного розвитку всієї народної маси.

Ми можемо в слухний час перевести цю добу в один чи два десяткі років, але все-ж таки це буде ціла історична доба і без неї без поголовної грамотности, без достаточного рівня дотепности, без достаточного рівня звички населення користатися книжками і

не розвинутихся й самі наші кооперативи.

Отже хай не уподобуються вони тому циганові, що сидів на гілці та її-ж рубав. Дбаючи про свої спераци, не можна занедбувати народної освіти — це теж кооперативна операція.

А держава їх, кооперативів, не забуде. Вона піде шляхом, вказаним тов. Леніном, виправить свої мимовільні хиби, дасть кооперации потрібні пільги й допоможе їй широко розвинути.

С. Пилипенко.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Товариші Фармері! Західний Окружний Комітет і Укр. Роб. Дім в Едмонтоні рішили вислати до поблизьких місцевостей, де є Фармерські Дому і по місцях Театральний Кружок з представленнями і концертами.

Хто любить шутку і науку, той певно приїде на представлення і концерт Театрального Кружка, щоби хоч раз забути про свої шоденні турботи і при милозвучних мелодіях бодей милозвучно поділути в свої рідні та милі сторони, де соловейки щечечуть, де в садках пчілки бреньять, де потічок журчить, де нас все рідне окружало.

Діточа Школа при Укр. Роб. Дому, котра пишає серед слухачів своєю оркестрою та милими діточими голосочками, буде брати участь в цих концертах.

Слідить за оголошеннями, а коли появляється оголошення, то в означений день хай кождий з Вас приїде на це підприємство.

Дітей пускаєсь безплатно, щоби вони мали нагоду побачити і почути своїх маленьких товаришів і товаришок.

З товаришским привітом, Заряд З.О.К. і У.Р.Д. в Едмонтоні.

(Печатка.)

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кождого свідомого українського робітника і фармера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДЯХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неодноробити, що читав в не матеріяли про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, мас тепер спромому вирішати незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ринних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS.
WINNIPEG, — — MANTOBA, — — CANADA.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА!

Що тільки появилася з друку і продається дуже цінна книжка для кождого робітника і робітниці п. н.

КАРЛ МАРКС ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТЬ.

Написав Ю. Стеклов.

Книжка вишла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касенка. Нарукуючи в малім винісім форматі, на книжковій папері і обнімає 110 сторін друку. Подієна на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Вироблення нового світогляду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухови в поодиноких краях. — 7. Діло про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці.

Ціна тільки 25 центів.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts. — — Winnipeg, Man.